

EUROOPA PARLAMENT

2009–2014

Kodanikuvabaduste, justiits- ja siseasjade komisjon

2009/0165(COD)

15.12.2010

*****I**

RAPORTI PROJEKT

Ettepanek võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv liikmesriikides rahvusvahelise kaitse andmise ja äravõtmise menetluse miimumnõuete kohta (uuestisõnastamine)

(KOM(2009)0554 – C7-0248/2009 – 2009/0165(COD))

Kodanikuvabaduste, justiits- ja siseasjade komisjon

Raportöör: Sylvie Guillaume

(Uuesti sõnastamine – kodukorra artikkel 87)

Kasutatud tähised

- * nõuandemenetlus
- *** nõusolekumenetlus
- ***I seadusandlik tavamenetlus (esimene lugemine)
- ***II seadusandlik tavamenetlus (teine lugemine)
- ***III seadusandlik tavamenetlus (kolmas lugemine)

(Märgitud menetlus põhineb õigusakti eelnõus esitatud õiguslikul alusel.)

Õigusakti eelnõu muudatusettepanekud

Euroopa Parlamendi muudatusettepanekutes märgistatakse õigusakti eelnõusse tehtud muudatused **paksus kaldkirjas**. *Tavalises kaldkirjas* märgistus on mõeldud asjaomastele osakondadele ja tähistab neid õigusakti eelnõu osi, mille kohta on tehtud parandusettepanek lõpliku teksti vormistamiseks (nt ilmselged vead või väljajätmised mõnes keeleversioonis). Selliste parandusettepanekute puhul on vaja vastavate osakondade nõusolekut.

Kui õigusakti eelnõus soovitakse muuta kehtivat õigusakti, märgitakse muudatusettepaneku päises kolmandale reale viide kehtivale õigusaktile ning neljandale reale viide muudetavale sättele. Kui Euroopa Parlament soovib muuta kehtivat sätet, mida õigusakti eelnõus ei muudeta, märgistatakse muutmata jäävad tekstiosad **paksus kirjas**. Väljajäetav tekstiosa tähistatakse sümboliga [...].

SISUKORD

	lk
EUROOPA PARLAMENDI ÕIGUSLOOMEGA SEOTUD RESOLUTSIOONI PROJEKT ..5	
SELETUSKIRI	37
LISA: ÕIGUSKOMISJONI KIRI	39
LISA: EUROOPA PARLAMENDI, NÕUKOGU JA KOMISJONI ÕIGUSTEENISTUSTE KONSULTATIIVSE TÖÖRÜHMA ARVAMUS.....	41

EUROOPA PARLAMENDI ÕIGUSLOOME GA SEOTUD RESOLUTSIOONI PROJEKT

**ettepaneku kohta võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv liikmesriikides
rahvusvahelise kaitse andmise ja äravõtmise menetluse miinimumnõuete kohta
(uuestisõnastamine)
(KOM(2009)0554 – C7-0248/2009 – 2009/0165(COD))**

(Seadusandlik tavamenetlus – uuesti sõnastamine)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse komisjoni ettepanekut Euroopa Parlamendile ja nõukogule (KOM(2009)0554);
 - võttes arvesse EÜ asutamislepingu artikli 251 lõiget 2 ja artikli 63 esimese lõigu punkti 1 alapunkti d ja punkti 2 alapunkti a, mille alusel komisjon esitas ettepaneku Euroopa Parlamendile (C7 0248/2009);
 - võttes arvesse komisjoni teatist Euroopa Parlamendile ja nõukogule „Lissaboni lepingu jõustumise mõju käimasolevatele institutsioonidevahelistele otsustamismenetlustele” (KOM(2009)0665);
 - võttes arvesse ELi toimimise lepingu artikli 294 lõiget 3 ning artikli 78 lõiget 2;
 - võttes arvesse 28. novembri 2001. aasta institutsioonidevahelist kokkulepet õigusaktide uuesti sõnastamise tehnika süstemaatilise kasutamise kohta¹;
 - võttes arvesse oma 10. märtsi 2009. aasta resolutsiooni Euroopa ühise varjupaigasüsteemi tuleviku kohta;
 - võttes arvesse vastavalt kodukorra artikli 87 lõikele 3 saadetud õiguskomisjoni 2. veebruari 2010. aasta kirja kodanikuvabaduste, justiits- ja siseasjade komisjonile;
 - võttes arvesse kodukorra artikleid 87 ja 55;
 - võttes arvesse kodanikuvabaduste, justiits- ja siseasjade komisjoni raportit (A7-0000/2010),
- A. arvestades, et Euroopa Parlamendi, nõukogu ja komisjoni õigusteenistuste konsultatiivse töörühma arvamuse kohaselt ei sisalda kõnealune ettepanek muid sisulisi muudatusi peale nende, mis on ettepanekus esile toodud, ning arvestades, et varasemate õigusaktide muutmata sätete ning nimetatud muudatuste kodifitseerimise osas piirdub ettepanek üksnes kehtivate õigusaktide kodifitseerimisega ilma sisuliste muudatusteta,
1. võtab vastu allpool toodud esimese lugemise seisukoha, võttes arvesse Euroopa Parlamendi, nõukogu ja komisjoni õigusteenistuste konsultatiivse töörühma soovitusi;

¹ EÜT C 77, 28.3.2002, lk 1.

2. palub komisjonil ettepaneku uuesti Euroopa Parlamendile saata, kui komisjon kavatseb seda oluliselt muuta või selle teise tekstiga asendada;
3. teeb presidendile ülesandeks edastada Euroopa Parlamendi seisukoht nõukogule ja komisjonile ning riikide parlamentidele.

Muudatusettepanek 1

Ettepanek võtta vastu direktiiv Põhjendus 17

Komisjoni ettepanek

(17) Selleks et tunnistada kaitset vajav isik nõuetekohaselt pagulaseks Genfi konventsiooni artikli 1 tähenduses või täiendava kaitse saamise nõuetele vastavaks isikuks, peaks igal taotlejal olema tegelik juurdepääs menetlusele, võimalus teha koostööd ja nõuetekohaselt suhelda pädevate ametiasutustega, et esitada oma juhtumi kohta asjakohaseid asjaolusid, ning küllaldased menetlustagatised oma juhtumi menetlemiseks kõikides etappides. Lisaks sellele peaks rahvusvahelise kaitse taotluse läbivaatamise menetlus üldjuhul andma taotlejale vähemalt õiguse jääda riiki, kuni menetlev ametiasutus teeb otsuse; õiguse kasutada tõlgi teenuseid oma juhtumi esitamisel, kui ametiasutused temaga vestlevad; võimaluse suhelda ÜRO pagulaste ülemvoliniku esindajaga ja organisatsioonidega, kes nõustavad rahvusvahelise kaitse taotlejaid; õiguse saada nõuetekohaselt teada otsusest, selle faktilistest ja õiguslikest asjaoludest; võimaluse konsulteerida õigusnõustajaga või muu nõustajaga; ning õiguse saada teavet oma juriidilise staatuse kohta menetluse otsustavatel etappidel keeles, millest taotleja **on kõigi eelduste kohaselt võimeline** aru **saama**, ning eitava otsuse korral õiguse tõhusale õiguskaitsevahendile kohtus.

Muudatusettepanek

(17) Selleks et tunnistada kaitset vajav isik nõuetekohaselt pagulaseks Genfi konventsiooni artikli 1 tähenduses või täiendava kaitse saamise nõuetele vastavaks isikuks, peaks igal taotlejal olema tegelik juurdepääs menetlusele, võimalus teha koostööd ja nõuetekohaselt suhelda pädevate ametiasutustega, et esitada oma juhtumi kohta asjakohaseid asjaolusid, ning küllaldased menetlustagatised oma juhtumi menetlemiseks kõikides etappides. Lisaks sellele peaks rahvusvahelise kaitse taotluse läbivaatamise menetlus üldjuhul andma taotlejale vähemalt õiguse jääda riiki, kuni menetlev ametiasutus teeb otsuse **ja kuni pädev kohtuasutus seda lubab**; õiguse kasutada tõlgi teenuseid oma juhtumi esitamisel, kui ametiasutused temaga vestlevad; võimaluse suhelda ÜRO pagulaste ülemvoliniku esindajaga ja organisatsioonidega, kes nõustavad rahvusvahelise kaitse taotlejaid; õiguse saada nõuetekohaselt teada otsusest, selle faktilistest ja õiguslikest asjaoludest; võimaluse konsulteerida õigusnõustajaga või muu nõustajaga; ning õiguse saada teavet oma juriidilise staatuse kohta menetluse otsustavatel etappidel keeles, millest taotleja aru **saab**, ning eitava otsuse korral õiguse tõhusale õiguskaitsevahendile kohtus.

Or. fr

Selgitus

Komisjoni ettepanekus nähakse väheste eranditega ette rahvusvahelise kaitse taotluste kohta tehtud esimese astme otsuste edasikaebamise automaatne peatav toime. Järjekindluse ja ranguse huvides tuleb seega täpsustada, et taotleja võib jääda liikmesriiki niikauaks, kuni pädev kohtuasutus seda lubab.

Muudatusettepanek 2

Ettepanek võtta vastu direktiiv Põhjendus 18

Komisjoni ettepanek

(18) Selleks et tagada tegelik juurdepääs taotluse läbivaatamise menetlusele, peaksid ametnikud, kellel on esimene kontakt rahvusvahelist kaitset taotleva isikuga, eelkõige ametnikud, kes valvavad maismaa- või merepiiri või teostavad piirikontrolli, saama juhised ja vajaliku koolituse rahvusvahelise kaitse taotluse nõuetele vastavuse tuvastamiseks ja **menetlemiseks**. Nad peaksid olema võimelised andma kolmanda riigi kodanikule või kodakondsuseta isikule, kes on liikmesriigi territooriumil, sealhulgas piiril, territoriaalvetes või transiiditsoonis, ja soovib taotleda rahvusvahelist kaitset, kogu asjakohase teabe rahvusvahelise kaitse taotluse esitamise koha ja viisi kohta. Kui selline isik asub liikmesriigi territoriaalvetes, tuleks ta maismaale toimetada ja tema taotlus käesoleva direktiivi kohaselt läbi vaadata.

Muudatusettepanek

(18) Selleks et tagada tegelik juurdepääs taotluse läbivaatamise menetlusele, peaksid ametnikud, kellel on esimene kontakt rahvusvahelist kaitset taotleva isikuga, eelkõige ametnikud, kes valvavad maismaa- või merepiiri või teostavad piirikontrolli, saama juhised ja vajaliku koolituse rahvusvahelise kaitse taotluse nõuetele vastavuse tuvastamiseks, **registreerimiseks** ja **menetlevale asutusele edastamiseks**. Nad peaksid olema võimelised andma kolmanda riigi kodanikule või kodakondsuseta isikule, kes on liikmesriigi territooriumil, sealhulgas piiril, territoriaalvetes või transiiditsoonis, ja soovib taotleda rahvusvahelist kaitset, kogu asjakohase teabe rahvusvahelise kaitse taotluse esitamise koha ja viisi kohta. Kui selline isik asub liikmesriigi territoriaalvetes, tuleks ta maismaale toimetada ja tema taotlus käesoleva direktiivi kohaselt läbi vaadata.

Or. fr

Selgitus

Kuna väljend „rahvusvahelise kaitse taotluste menetlemine” on eriti ebamäärane, tuleb täpsustada, et muudel asutustel peale menetleva asutuse on õigus üksnes taotlus registreerida ja edastada see menetlevale asutusele, kes asub seda uurima.

Muudatusettepanek 3

Ettepanek võtta vastu direktiiv Põhjendus 29

Komisjoni ettepanek

(29) Liikmesriigid peaksid vaatama läbi kõikide taotluste sisu, st hindama, kas taotleja vastab rahvusvahelise kaitse saamise nõuetele vastavalt direktiivile [...../EÜ] [miinimumnõuete direktiiv], kui käesolevas direktiivis ei sätestata teisiti, eelkõige juhul, kui on põhjust oletada, et teine riik vaatab taotluse läbi või tagab **piisava** kaitse. Eriti ei tohiks liikmesriike kohustada hindama rahvusvahelise kaitse taotluse sisu, kui esimene varjupaigariik on taotlejale andnud pagulasseisundi või muul moel **piisava** kaitse ja taotleja lubatakse sellesse riiki tagasi.

Muudatusettepanek

(29) Liikmesriigid peaksid vaatama läbi kõikide taotluste sisu, st hindama, kas taotleja vastab rahvusvahelise kaitse saamise nõuetele vastavalt direktiivile [...../EÜ] [miinimumnõuete direktiiv], kui käesolevas direktiivis ei sätestata teisiti, eelkõige juhul, kui on põhjust oletada, et teine riik vaatab taotluse läbi või tagab **tõhusa** kaitse. Eriti ei tohiks liikmesriike kohustada hindama rahvusvahelise kaitse taotluse sisu, kui esimene varjupaigariik on taotlejale andnud pagulasseisundi või muul moel **tõhusa** kaitse ja taotleja lubatakse sellesse riiki tagasi.
Liikmesriigid peaksid sellest lähtuvalt tegutsema üksnes siis, kui asjaomane taotleja oleks kõnealuses kolmandas riigis kaitstud.

Or. fr

Selgitus

Väljend „piisav kaitse” on liiga ebamäärane. Teise riiki tagasisaatmise korral peab taotlejal olema õigus tõhusale ja tegelikkuses kättesaadavale kaitsele.

Muudatusettepanek 4

Ettepanek võtta vastu direktiiv Põhjendus 31

Komisjoni ettepanek

(31) Teatavate eriti rangeid inimõiguste ja pagulaste kaitsega seotud nõudeid järgivate Euroopa kolmandate riikide puhul tuleks liikmesriikidel lubada jätta taotlused läbi vaatamata või jätta need täielikult läbi vaatamata selliste taotlejate puhul, kes sisenevad nende

Muudatusettepanek

välja jäetud

territoriumile kõnealustest Euroopa kolmandatest riikidest.

Or. fr

Selgitus

Kolmanda turvalise riigi mõiste ei ole vastuvõetav. See mõiste ei ole seotud mingite tagatiste ega miinimumnõuetega, kuivõrd nii territooriumile lubamisest kui varjupaigamenetlusest võidakse keelduda. Peale selle on hiljutised uuringud näidanud, et ükski liikmesriik seda mõistet praktikas ei kasuta.

Muudatusettepanek 5

**Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 2 – punkt c**

Komisjoni ettepanek

c) „taotleja” või „ rahvusvahelise kaitse taotleja” – **kolmanda riigi kodanik või kodakondsuseta isik, kes** on esitanud rahvusvahelise kaitse taotluse, mille kohta ei ole lõplikku otsust veel tehtud;

Muudatusettepanek

c) „taotleja” või „ rahvusvahelise kaitse taotleja” – **isik, kes ei ole selle liikmesriigi kodanik, kus ta** on esitanud rahvusvahelise kaitse taotluse, mille kohta ei ole lõplikku otsust veel tehtud;

Or. fr

Selgitus

Uuestisõnastamisel tuleks menetlusdirektiivi kohaldusala laiendada, et igati võiks varjupaika taotleda, sest Genfi konventsioon ei luba pagulasseisundi puhul piirata kohaldusala geograafiliste või kodakondsuskriteeriumide alusel.

Muudatusettepanek 6

**Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 2 – punkt d**

Komisjoni ettepanek

d) „erivajadustega taotleja” – taotleja, kes vajab oma vanuse, soo, puude, vaimse tervise häirete või kogetud piinamise, vägistamise või muu jõhkra psühholoogilise, füüsilise või seksuaalse vägivalla tõttu eritagatise, et kasutada käesoleva direktiivi kohaseid õigusi ja täita

Muudatusettepanek

d) „erivajadustega taotleja” – taotleja, kes vajab oma vanuse, soo, **seksuaalse sättumuse, soolise identiteedi**, puude, vaimse tervise häirete või kogetud piinamise, vägistamise või muu jõhkra psühholoogilise, füüsilise või seksuaalse vägivalla tõttu eritagatise, et kasutada

käesolevast direktiivist tulenevaid kohustusi;

käesoleva direktiivi kohaseid õigusi ja täita käesolevast direktiivist tulenevaid kohustusi;

Or. fr

Selgitus

Tuleks arvesse võtta ka seksuaalse sättumuse ja soolise identiteediga seotud juhtumeid, et vastavatele taotlejatele laieneksid eritagatised.

Muudatusettepanek 7

Ettepanek võtta vastu direktiiv Artikkel 2 – punkt p a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

p a) „pereliikmed” – taotleja perekonnaliikmed, keda nimetatakse punktides i–v ja kes seoses rahvusvahelise kaitse taotlemisega viibivad samas liikmesriigis:

i) varjupaigataotleja abikaasa või temaga püsivas suhtes olev vabaabielukaaslane, kui asjaomase liikmesriigi välismaalasi käsitlevate õigusaktide või tava kohaselt koheldakse vabaabielupaare võrdväärselt abielus paaridega;

ii) punktis i osutatud paaride või taotleja alaealised lapsed tingimusel, et nad ei ole abielus, sõltumata sellest, kas nad on siseriikliku õiguse tähenduses sündinud abielust või väljaspool abielu või on nad lapsendatud;

iii) punktis i osutatud paaride või taotleja abielus alaealised lapsed, sõltumata sellest, kas nad on siseriikliku õiguse tähenduses sündinud abielust või väljaspool abielu või on nad lapsendatud, kui nende huvides on elada koos taotlejaga;

iv) taotleja ema, isa või eestkostja, kui taotleja on alaealine ega ole abielus või kui ta on alaealine ja abielus, kuid tema

huvides on elada koos oma isa, ema või eestkostjaga;

v) taotleja alaealised õed ja vennad, kes ei ole abielus, kui taotleja on alaealine ega ole abielus või kui tema või tema õed ja vennad on alaealised ja abielus, kuid nendest ühe või enama huvides on elada koos.

Or. fr

Selgitus

Pereliikmeid ei ole artiklis 2 toodud mõistete seas määratletud, kuigi muudetud tekstis neile korduvalt viidatakse. Seega on hädavajalik see määratlus lisada ning ühtsuse huvides võtta üle vastuvõttu ja miinimumnõudeid käsitlevates direktiivides ning Dublini määruses kasutatud määratlused. Seejuures tuleb määratlust siiski muuta, sest perekonna kokkukuuluvuse austamine ei tohi sõltuda sellest, kas perekond enne päritoluriigist põgenemist eksisteeris või mitte.

Muudatusettepanek 8

Ettepanek võtta vastu direktiiv Artikkel 6 – lõige 2

Komisjoni ettepanek

2. Liikmesriigid tagavad, et rahvusvahelise kaitse taotlust esitada soovival isikul on tegelik võimalus esitada see pädevatele ametiasutustele võimalikult kiiresti.

Muudatusettepanek

2. Liikmesriigid tagavad, et rahvusvahelise kaitse taotlust esitada soovival isikul on tegelik võimalus esitada see pädevatele ametiasutustele võimalikult kiiresti. ***Kui taotleja ei saa ise taotlust esitada, tagavad liikmesriigid, et taotleja nimel saab taotluse esitada tema seaduslik esindaja.***

Or. fr

Selgitus

On tähtis, et seaduslik esindaja saaks esitada taotluse taotleja nimel, kes ei saa seda ise teha (nt tervislikel põhjustel).

Muudatusettepanek 9

Ettepanek võtta vastu direktiiv Artikkel 6 – lõige 7 – punkt c

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

c) rahvusvahelise kaitse taotluse esitamist käsitatakse ka rahvusvahelise kaitse taotluse esitamisenä vallalise alaealise eest.

välja jäetud

Or. fr

Selgitus

Selle muudatuse ebamäärane sõnastus näib olevat vastuolus muudetud artikli 6 lõike 7 punktiga c, mis annab kõigile alaealistele, vaatamata sellele, kas nad on vallalised või mitte, võimaluse esitada oma nimel või oma vanemate või muude täiskasvanud pereliikmete vahendusel rahvusvahelise kaitse taotlus. Abielus alaealiste kõrvalejätmine sellest menetlustagatisest ei ole kuidagi õigustatav. Abielu ei ole alaealise küpsuse ega iseseisvuse näitaja.

Muudatusettepanek 10

Ettepanek võtta vastu direktiiv Artikkel 6 – lõige 8 – lõik 1

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

8. Liikmesriigid tagavad, et piirivalve-, politsei- ja sisserändega tegelevatel asutustel ning kinnipidamisasutuste personalil on rahvusvahelise kaitse taotluste menetlemiseks juhised ja nad saavad selliste taotluste **menetlemiseks** vajalikku koolitust. Kui osutatud ametiasutused on määratud lõike 1 kohasteks pädevateks ametiasutusteks, peavad juhised sisaldama kohustust registreerida taotlused. Muudel juhtudel tuleb juhistega nõuda taotluse ja kogu asjaomase teabe edastamist ametiasutusele, kes on pädev seda registreerima.

8. Liikmesriigid tagavad, et piirivalve-, politsei- ja sisserändega tegelevatel asutustel ning kinnipidamisasutuste personalil on rahvusvahelise kaitse taotluste menetlemiseks juhised ja nad saavad selliste taotluste **nõuetele vastavuse tuvastamiseks, registreerimiseks ja edastamiseks** vajalikku koolitust. Kui osutatud ametiasutused on määratud lõike 1 kohasteks pädevateks ametiasutusteks, peavad juhised sisaldama kohustust registreerida taotlused. Muudel juhtudel tuleb juhistega nõuda taotluse ja kogu asjaomase teabe edastamist ametiasutusele, kes on pädev seda registreerima.

Or. fr

Selgitus

Kuna väljend „rahvusvahelise kaitse taotluste menetlemine” võib põhjustada segadust, tuleb

täpsustada, et muudel asutustel peale menetleva asutuse on õigus üksnes taotlus registreerida ja edastada see menetlevale asutusele, kes asub seda uurima.

Muudatusettepanek 11

Ettepanek võtta vastu direktiiv Artikkel 8 – lõige 1

Komisjoni ettepanek

1. Taotlejal lubatakse jääda liikmesriiki üksnes menetluse eesmärgil seni, kuni menetlev ametiasutus on vastu võtnud otsuse vastavalt III peatükis sätestatud esimese astme menetlusele. Kõnealune õigus riiki jääda ei anna õigust saada elamisluba.

Muudatusettepanek

1. Taotlejal lubatakse jääda liikmesriiki üksnes menetluse eesmärgil seni, kuni menetlev ametiasutus on vastu võtnud otsuse vastavalt III peatükis sätestatud esimese astme menetlusele **ja niikauaks, kuni pädev kohtuasutus seda lubab.** Kõnealune õigus riiki jääda ei anna õigust saada elamisluba.

Or. fr

Selgitus

Komisjoni ettepanekus nähakse piiratud arvu eranditega ette rahvusvahelise kaitse taotluste kohta tehtud esimese astme otsuste edasikaebamise automaatne peatav toime. Järjekindluse ja ranguse huvides (vt artikli 41 lõikeid 5 ja 6) tuleb seega täpsustada, et taotleja võib jääda liikmesriiki niikauaks, kuni pädev kohtuasutus seda lubab.

Muudatusettepanek 12

Ettepanek võtta vastu direktiiv Artikkel 9 – lõige 3 – punkt c

Komisjoni ettepanek

c) taotluste läbivaatamise ja otsuste vastuvõtmise eest vastutaval personalil on vajalikud teadmised varjupaika ja pagulasi käsitlevatest õigusaktidest;

Muudatusettepanek

c) taotluste läbivaatamise ja otsuste vastuvõtmise eest vastutaval personalil on vajalikud teadmised varjupaika ja pagulasi käsitlevatest õigusaktidest **ning nad saavad osaleda artikli 4 lõikes 1 ette nähtud alg- ja jätkukoolituse programmides;**

Or. fr

Selgitus

Ühtsuse huvides tuleb lisada selge viide artikli 4 lõikes 1 ette nähtud koolitusele, mille menetlevates asutustes taotluste käsitlemisega tegelevad isikud peavad läbima.

Muudatusettepanek 13

**Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 9 – lõige 3 – punkt d a (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

d a) taotlejal ja tema õigusnõustajal on juurdepääs punktis d nimetatud ekspertide esitatud teabele.

Or. fr

Selgitus

Poolte võrdsuse ja Euroopa Kohtu õiguspädevuse põhimõttest kinni pidades nähakse komisjoni muutmisettepaneku artikli 9 lõike 3 punktis b ette, et taotlejal ja tema õigusnõustajal peab olema juurdepääs päritolumaad puudutavale teabele. Seega tuleb järjekindluse huvides lisada ka taotleja ja tema õigusnõustaja juurdepääs menetleva asutuse konsulteeritud ekspertide seisukohtadele.

Muudatusettepanek 14

**Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 10 – lõige 2 – lõik 1**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

2. Liikmesriigid tagavad, et pagulasseisundi ja/või täiendava kaitse seisundiga seotud taotluse rahuldamata jätmise korral esitatakse otsuses selle aluseks olevad faktilised ja õiguslikud asjaolud ning et teave eitava otsuse vaidlustamise võimaluste kohta esitatakse kirjalikult.

2. Liikmesriigid tagavad, et pagulasseisundi ja/või täiendava kaitse seisundiga seotud taotluse rahuldamata jätmise **või rahuldamise** korral esitatakse otsuses selle aluseks olevad faktilised ja õiguslikud asjaolud ning et teave eitava otsuse vaidlustamise võimaluste kohta esitatakse kirjalikult.

Or. fr

Selgitus

Faktilised ja õiguslikud põhjendused tuleb esitada kõikide rahvusvahelise kaitse taotlustega seotud otsuste, mitte ainult eitavate otsuste puhul, et võimaldada menetleval asutusel paremini uurida juhtumeid, mille kohta võidakse teha lõpetamise otsus, ning ühtlasi võimaldada inimestel, kelle juhtumi käsitlemine otsustati lõpetada, see otsus vaidlustada.

Muudatusettepanek 15

Ettepanek võtta vastu direktiiv Artikkel 10 – lõige 2 – lõik 2

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

Lükkmesriigid ei pea andma kirjalikku teavet eitava otsuse vaidlustamise võimaluste kohta, kui taotlejat on neist varem teavitatud kas kirjalikult või taotlejale juurdepääsetaval elektroonilisel viisil.

välja jüetud

Or. fr

Selgitus

Kohustus teavitada taotlejat eitava otsuse edasikaebamise võimalustest kujutab endast põhilist menetlustagatist, millele ei saa niisugust piirangut kehtestada. Raske on kindlaks teha, kas elektroonilisel teel edastatud teave vaidlustamisvõimaluste kohta on taotlejale tegelikult kättesaadav.

Muudatusettepanek 16

Ettepanek võtta vastu direktiiv Artikkel 10 – lõige 4

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

4. Lõiget 3 ei kohaldata juhul, kui isiku konkreetse olukorra avaldamine tema pereliikmetele võib seada ohtu selle isiku huvid, sealhulgas **soolist** ja/või vanuse alusel tagakiusamist hõlmavad juhud. Sellisel juhul väljastatakse asjaomase isiku kohta eraldi otsus.

4. Lõiget 3 ei kohaldata juhul, kui isiku konkreetse olukorra avaldamine tema pereliikmetele võib seada ohtu selle isiku huvid, sealhulgas **soolise kuuluvuse, soolise sättumuse, soolise identiteedi** ja/või vanuse alusel tagakiusamist hõlmavad juhud. Sellisel juhul väljastatakse asjaomase isiku kohta eraldi otsus.

Muudatusettepanek 17**Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 11 – lõige 1 – punkt a***Komisjoni ettepanek*

a) taotlejat peab teavitama keeles, millest ta **kõigi eelduste kohaselt** aru saab, sellest, millist menetlust järgitakse, millised on tema õigused ja kohustused menetluse ajal ning millised on võimalikud tagajärjed, kui ta ei pea kinni oma kohustustest ega tee koostööd ametivõimudega. Taotlejat peab teavitama menetluse ajakavast ning tema käsutuses olevatest vahenditest, mis võimaldavad tal täita kohustuse esitada direktiivi [...]/../EÜ] [miinimumnõuete direktiiv] artiklis 4 osutatud dokumendid. Selline teave tuleb edastada õigeaegselt, et taotlejal oleks võimalik kasutada käesoleva direktiiviga tagatud õigusi ning järgida artiklis 12 kirjeldatud kohustusi;

Muudatusettepanek

a) taotlejat peab teavitama keeles, millest ta aru saab, sellest, millist menetlust järgitakse, millised on tema õigused ja kohustused menetluse ajal ning millised on võimalikud tagajärjed, kui ta ei pea kinni oma kohustustest ega tee koostööd ametivõimudega. Taotlejat peab teavitama menetluse ajakavast ning tema käsutuses olevatest vahenditest, mis võimaldavad tal täita kohustuse esitada direktiivi [...]/../EÜ] [miinimumnõuete direktiiv] artiklis 4 osutatud dokumendid. Selline teave tuleb edastada õigeaegselt, et taotlejal oleks võimalik kasutada käesoleva direktiiviga tagatud õigusi ning järgida artiklis 12 kirjeldatud kohustusi;

Selgitus

On tähtis, et nimetatud teave edastataks keeles, millest taotleja aru saab, et anda talle piisav ja tegelik võimalus võimalikult varakult pärast menetluse algust mõista selle edasist käiku ning oma õigusi ja kohustusi.

Muudatusettepanek 18**Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 11 – lõige 1 – punkt e***Komisjoni ettepanek*

e) taotlejat peab teavitama menetleva ametiasutuse otsusest keeles, millest ta **on kõigi eelduste kohaselt võimeline aru saama**, kui teda ei abista ega esinda õigusnõustaja ega muu nõustaja. Edastatav teave peab sisaldama vastavalt artikli 10

Muudatusettepanek

e) taotlejat peab teavitama menetleva ametiasutuse otsusest keeles, millest ta **aru saab**, kui teda ei abista ega esinda õigusnõustaja ega muu nõustaja. Edastatav teave peab sisaldama vastavalt artikli 10 lõikele 2 teavet eitava otsuse vaidlustamise

lõikele 2 teavet eitava otsuse vaidlustamise võimaluste kohta.

võimaluste kohta.

Or. fr

Selgitus

Et tagada tõhusa vaidlustamise võimalus, on tingimata vajalik, et taotlejat teavitatakse talle arusaadavas keeles tema kohta tehtud otsusest ja tal on vajalik teave otsuse nõuetekohaseks vaidlustamiseks.

Muudatusettepanek 19

Ettepanek võtta vastu direktiiv Artikkel 13 – lõige 1 – lõik 1

Komisjoni ettepanek

1. Enne, kui menetlev ametiasutus võtab vastu otsuse, antakse taotlejale võimalus tema rahvusvahelise kaitse taotlusega seonduvaks vestluseks, mida juhib siseriiklike õigusaktide alusel selleks pädevaks tunnistatud isik. Vestlust rahvusvahelise kaitse taotluse sisu üle juhib alati menetleva ametiasutuse personal.

Muudatusettepanek

1. Enne, kui menetlev ametiasutus võtab vastu otsuse, antakse taotlejale võimalus tema rahvusvahelise kaitse taotlusega seonduvaks vestluseks, mida juhib siseriiklike õigusaktide alusel selleks pädevaks tunnistatud isik. Vestlust rahvusvahelise kaitse taotluse **vastuvõetavuse ja** sisu üle juhib alati menetleva ametiasutuse personal.

Or. fr

Selgitus

Võttes arvesse seda, kui tõsised tagajärjed võivad mittevastuvõetavuse otsusel olla, peab taotluse vastuvõetavuse üle otsustama menetlev ametiasutus, kelle töötajatel on komisjoni ettepaneku artikli 4 kohaselt vajalik koolitus niisuguste keerukate mõistete käsitlemiseks nagu turvaline kolmas riik ja esimene varjupaigariik.

Muudatusettepanek 20

Ettepanek võtta vastu direktiiv Artikkel 13 – lõige 1 – lõik 3

Komisjoni ettepanek

Liikmesriigid **võivad määrata** siseriiklike õigusaktidega kindlaks juhtumid, kus

Muudatusettepanek

Liikmesriigid **määravad** siseriiklike õigusaktidega kindlaks juhtumid, kus alaealisele antakse võimalus vestluseks,

alaealisele antakse võimalus vestluseks.

võttes nõuetekohaselt arvesse lapse huvi ja erivajadusi.

Or. fr

Selgitus

Lapse huvi põhimõtte tugevdamiseks peavad liikmesriigid oma õigusaktidega tagama kõigi laste õiguse ärakuulamisele, tingimusel, et niisugune vestlus on lapse huvides ja seda juhib isik, kellel on vajalikud teadmised lapse erivajaduste kohta (vt ka artikli 21 lõike 3 punkti b).

Muudatusettepanek 21

Ettepanek võtta vastu direktiiv Artikkel 13 – lõige 2 – punkt b

Komisjoni ettepanek

b) ***pädev*** ametiasutus on seisukohal, et taotleja ei ole temast mitteolenevatel püsivatel asjaoludel vestluseks võimeline või suuteline. Kahtluse korral konsulteerib ***pädev*** ametiasutus meditsiinieksperdiga, et teha kindlaks, kas taotleja olukord on ajutine või püsiv.

Muudatusettepanek

b) ***menetlev*** ametiasutus on seisukohal, et taotleja ei ole temast mitteolenevatel püsivatel asjaoludel vestluseks võimeline või suuteline. Kahtluse korral konsulteerib ***menetlev*** ametiasutus meditsiinieksperdiga, et teha kindlaks, kas taotleja olukord on ajutine või püsiv.

Or. fr

Selgitus

Viide menetlevale asutusele on kooskõlas komisjoni ettepanekus esitatud ühe menetleva ametiasutuse põhimõttega.

Muudatusettepanek 22

Ettepanek võtta vastu direktiiv Artikkel 14 – lõige 3 – punkt a

Komisjoni ettepanek

a) tagavad, et vestlust ***juhtiv isik*** oleks pädev, et võtta arvesse taotlusega seotud isiklikke ***või*** üldisi asjaolusid, kaasa arvatud taotleja kultuurilist tausta, sugu ja haavatavust;

Muudatusettepanek

a) tagavad, et ***menetleva asutuse töötaja, kellele on tehtud ülesandeks*** vestlust ***juhtida***, oleks pädev, et võtta arvesse taotlusega seotud isiklikke ***ja*** üldisi asjaolusid, kaasa arvatud taotleja kultuurilist tausta, sugu, ***soolist sättumust***,

soolist identiteeti ja haavatavust;

Or. fr

Selgitus

Viide menetlevale asutusele on komisjoni ettepanekuga kooskõlas. Lisaks on oluline täpsustada, et vestluse ettevalmistamisel peab nimetatud asutus arvesse võtma nii taotleja isiklikku olukorda kui taotlusega seotud üldisi asjaolusid. Niiasugune ettevalmistustöö võimaldab algusest peale otsustamismenetluse tõhusust ja kvaliteeti parandada.

Muudatusettepanek 23

Ettepanek võtta vastu direktiiv Artikkel 14 – lõige 3 – punkt c

Komisjoni ettepanek

c) valivad pädeva tõlgi, kes on võimeline tagama asjakohase suhtlemise taotleja ja vestlust juhtiva isiku vahel. Suhtlemiskeeleks ei pea olema keel, mida taotleja eelistab, kui on mõni teine keel, millest taotleja aru saab ja milles ta on võimeline selgelt suhtlema. Võimaluse ja taotleja taotluse korral tagavad liikmesriigid taotlejale samasoolise tõlgi;

Muudatusettepanek

c) valivad pädeva tõlgi, kes on võimeline tagama asjakohase suhtlemise taotleja ja vestlust juhtiva isiku vahel, **vastavalt käitumisjuhisele, kus määratletakse tõlgi õigused ja kohustused**. Suhtlemiskeeleks ei pea olema keel, mida taotleja eelistab, kui on mõni teine keel, millest taotleja aru saab ja milles ta on võimeline selgelt suhtlema. Võimaluse ja taotleja taotluse korral tagavad liikmesriigid taotlejale samasoolise tõlgi;

Or. fr

Selgitus

Võttes arvesse tõlkide pädevuses hiljuti ilmnunud lünki, on oluline kehtestada riiklikul tasandil tõlkide käitumisjuhised. See annab taotlejale piisava ja tegeliku võimaluse oma kaitsetaotlust põhjendada ning tagab tõlkide ja vestlust juhtivate töötajate parema üksteisemõistmise. Tõlkide käitumisjuhise koostamist võib toetada Euroopa Varjupaigaküsimuste Tugiamet.

Muudatusettepanek 24

Ettepanek võtta vastu direktiiv Artikkel 18 – lõige 2 – punkt a

Komisjoni ettepanek

a) näevad ette tasuta õigusabi teenuse pakkumise III peatüki kohastes menetlustes. See hõlmab vähemalt menetlusega seotud teabe esitamist taotlejale tema konkreetse olukorra kohta ning eitava otsuse korral selle aluseks olevate faktiliste ja õiguslike asjaolude selgitamist;

Muudatusettepanek

a) näevad ette tasuta õigusabi teenuse pakkumise III peatüki kohastes menetlustes. See hõlmab vähemalt menetlusega seotud teabe esitamist taotlejale tema konkreetse olukorra kohta, **menetluseks vajalike dokumentide ettevalmistamist, esindamist, sealhulgas vestluse ajal**, ning eitava otsuse korral selle aluseks olevate faktiliste ja õiguslike asjaolude selgitamist;

Or. fr

Selgitus

Vastavalt artikli 18 lõikes 3 esitatud tingimustele peab taotlejale esimese astme menetluse käigus olema tagatud tasuta õigusabi ja esindamine, et anda neile tegelik võimalus oma kaitsetaotlust põhjendada. Pikema aja jooksul võimaldab see ühtlasi menetlevatel asutustel menetluse algusest peale parandada otsustamisprotsessi tõhusust ja kvaliteeti, tehes kindlalt põhjendatud otsuseid, mille tühistamine teise astme menetluses on vähem tõenäoline.

Muudatusettepanek 25

**Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 18 – lõige 3 – lõik 1 – punkt b**

Komisjoni ettepanek

b) **ainult õigusnõustajatele või muudele nõustajatele**, kes on siseriiklike õigusaktidega spetsiaalselt määratud abistama ja/või esindama rahvusvahelise kaitse taotlejaid.

Muudatusettepanek

b) **teenuste puhul, mida osutavad õigusnõustajad või muud nõustajad**, kes on siseriiklike õigusaktidega spetsiaalselt määratud abistama ja/või esindama rahvusvahelise kaitse taotlejaid.

Or. fr

Selgitus

Esialgse kohmaka sõnastuse selgitamiseks.

Muudatusettepanek 26

**Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 20 – lõige -1 (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

**-1. Vastavalt direktiivi [...]/.../EÜ]
[millega sätestatakse varjupaigataotlejate
vastuvõtu miinimumnõuded]
(vastuvõtutingimuste direktiiv) artiklile 21
näevad liikmesriigid oma siseriiklikes
õigusaktides ette menetluse, mis
võimaldab alates rahvusvahelise kaitse
taotluse esitamise hetkest kindlaks teha,
kas taotlejal on erivajadusi, ning näidata
nende vajaduste iseloomu.**

Or. fr

Selgitus

Komisjoni ettepanekus erivajadustega taotlejatele ettenähtud eritagatise ei ole võimalik tõhusalt rakendada, kui puudub süstemaatiline mehhanism niisuguste taotlejate kindlakstegemiseks.

Muudatusettepanek 27

**Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 20 – lõige 3 a (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

**3 a) Vastavalt artiklis 18 sätestatud
tingimustele antakse erivajadustega
taotlejale tasuta õigusabi kõikide
käsolevas direktiivis sätestatud
menetluste puhul.**

Or. fr

Selgitus

Muudatusettepaneku eesmärk on kindlustada artiklis 20 ette nähtud tagatiste tõhus rakendamine.

Muudatusettepanek 28

**Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 21 – lõige 2**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

**2. Liikmesriigid ei pea esindajat
määrama, kui saatjata alaealine:**

välja jäetud

**a) saab suure tõenäosusega täisealiseks
enne, kui esimese astme otsus vastu
võetakse;**

b) on või on olnud abielus.

Or. fr

Selgitus

Artikli 21 lõike 2 punkt a tuleb välja jätta, et riikidel ei tekiks kiusatust esimese astme otsuse vastuvõtmisega viivitada, sest alaealiste suhtes, kes menethuse ajal täisealiseks saavad, tuleb ilmutada suuremeelsust ja mitte neid diskrimineerida. Sama kehtib artikli 21 lõike 2 punkti b kohta. Teatavates riikides võib abiellumine olla lubatud juba väga varases eas, kuid see ei ole seotud alaealise küpsuse ega iseseisvusega.

Muudatusettepanek 29

**Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 21 – lõige 5 – lõik 3 – punkt c**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

c) otsus lükata arstlikust läbivaatusest keeldunud saatjata alaealise rahvusvahelise kaitse taotlus tagasi ei põhineks **ainult** nimetatud keeldumisel.

c) otsus lükata arstlikust läbivaatusest keeldunud saatjata alaealise rahvusvahelise kaitse taotlus tagasi ei põhineks nimetatud keeldumisel.

Or. fr

Selgitus

Saatjata alaealise keeldumine arstlikust läbivaatusest võib tuleneda mitmetest asjaoludest, mis ei ole seotud tema vanuse ega kaitsetaotluse põhjustega.

Muudatusettepanek 30

**Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 23 – lõige 1**

Komisjoni ettepanek

1. Kui liikmesriik on siseriiklike õigusaktidega ette näinud võimaluse rahvusvahelise kaitse taotlus sõnaselgelt tagasi võtta ja kui taotleja seda teeb, tagavad liikmesriigid, et menetlev ametiasutus teeb otsuse taotluse läbivaatamise lõpetamise **või taotluse tagasilükkamise** kohta.

Muudatusettepanek

1. Kui liikmesriik on siseriiklike õigusaktidega ette näinud võimaluse rahvusvahelise kaitse taotlus sõnaselgelt tagasi võtta ja kui taotleja seda teeb, tagavad liikmesriigid, et menetlev ametiasutus teeb otsuse taotluse läbivaatamise lõpetamise kohta.

Or. fr

Selgitus

Taotluse selgesõnalise tagasivõtmise korral tuleks menetlus lõpetada, mitte aga taotlust tagasi lükata. Tagasilükkamise otsust ei tohiks teha ilma taotluse sisu läbi vaatamata.

Muudatusettepanek 31

**Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 26 – punkt b**

Komisjoni ettepanek

b) ei kogu teavet väidetava(te)lt tagakiusaja(te)lt ega suure kahju põhjustaja(te)lt viisil, mis teavitaks neid **otse**lt asjaolust, et kõnealune taotleja on taotluse esitanud, ning mis seaks ohtu taotleja ja tema ülalpeetavate füüsilise puutumatusse või taotleja päritoluriigis elavate pereliikmete vabaduse ja julgeoleku.

Muudatusettepanek

b) ei kogu teavet väidetava(te)lt tagakiusaja(te)lt ega suure kahju põhjustaja(te)lt viisil, mis teavitaks neid asjaolust, et kõnealune taotleja on taotluse esitanud, ning mis seaks ohtu taotleja ja tema ülalpeetavate füüsilise puutumatusse või taotleja päritoluriigis elavate pereliikmete vabaduse ja julgeoleku.

Or. fr

Selgitus

Kooskõlastamine sama artikli punktis a esitatud nõudega.

Muudatusettepanek 32

**Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 27 – lõige 4 – lõik 2**

Komisjoni ettepanek

Tagajärjed, mis kaasnevad otsuse langetamata jätmisega lõikes 3 nimetatud tähtaja jooksul, määratakse kindlaks vastavalt siseriiklikele õigusaktidele.

Muudatusettepanek

Kui lõikes 3 nimetatud tähtaja lõppedes ei ole otsust tehtud, kannab taotlejale kaitse andmise vaidlustamisega seotud tõendamiskohustust menetlev ametiasutus.

Or. fr

Selgitus

Et vältida erinevat tõlgendamist ja kohaldamist, mis oleks vastuolus Euroopa ühise varjupaigasüsteemi ühtlustamise eesmärgiga, tuleb kindlaks määrata otsuse õigeaegselt vastu võtmata jätmise tagajärjed.

Muudatusettepanek 33

**Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 27 – lõige 6 – punkt c**

Komisjoni ettepanek

c) taotleja on ametiasutusi eksitanud, esitades valeandmeid või -dokumente või jättes esitamata tema isikut ja/või rahvust käsitlevat teavet või dokumente, millel oleks võinud olla otsusele negatiivne mõju, või

Muudatusettepanek

c) taotleja on ametiasutusi eksitanud, esitades valeandmeid või -dokumente või jättes esitamata tema isikut ja/või rahvust käsitlevat teavet või dokumente, millel oleks võinud olla otsusele negatiivne mõju, **kuigi ülaltoodu ei piira artikli 27 lõike 9 kohaldamist**, või

Or. fr

Selgitus

Vastavalt ÜRO pagulaste ülemvoliniku täitevkomitee 20. oktoobri 1983. aasta järeldusele nr 30 (XXXIV) võib selgelt süsteemi kuritarvitavate taotluste suhtes kohaldada kiirendatud läbivaatamismenetlust. Sellise põhjenduse liigse kasutamise vältimiseks tuleks siiski viidata läbivaadatud artikli 27 lõikes 9 esitatud nõudele.

Muudatusettepanek 34

**Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 27 – lõige 6 – punkt d**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

d) on tõenäoline, et taotleja on pahauskselt hävitanud või kaotanud isikut tõendava või reisidokumendi, mis oleks aidanud kindlaks teha tema isikut või kodakondsust, või

välja jäetud

Or. fr

Selgitus

Väljendid „on tõenäoline” ja „pahauskselt” on liiga umbmäärased ja jätavad erinevaid tõlgendamisvõimalusi, mis võib kaasa tuua kiirendatud läbivaatamismenetluse kuritarvitamist.

Muudatusettepanek 35

Ettepanek võtta vastu direktiiv Artikkel 28

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

Ilma et see piiraks artikli 23 kohaldamist, peavad liikmesriigid rahvusvahelise kaitse taotlust põhjendamatuks ainult juhul, kui menetlev ametiasutus on teinud kindlaks, et taotleja ei vasta rahvusvahelise kaitse saamise nõuetele direktiivi [...] /EÜ] [miinimumnõuete direktiiv] tähenduses.

Liikmesriigid **peavad** rahvusvahelise kaitse taotlust põhjendamatuks ainult juhul, kui menetlev ametiasutus on teinud kindlaks, et taotleja ei vasta rahvusvahelise kaitse saamise nõuetele direktiivi [...] /EÜ] [miinimumnõuete direktiiv] tähenduses.

Or. fr

Selgitus

Rahvusvahelise kaitse taotlust tuleks pidada põhjendamatuks siis ja üksnes siis, kui menetlev ametiasutus on teinud kindlaks, et taotleja ei vasta rahvusvahelise kaitse saamise nõuetele.

Muudatusettepanek 36

Ettepanek võtta vastu direktiiv Artikkel 30 – lõige 1

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

1. Enne seda, kui võetakse vastu otsus

1. Enne seda, kui võetakse vastu otsus

taotluse vastuvõetamatuse kohta, võimaldavad liikmesriigid taotlejal esitada seoses taotlusega ja arvestades tema konkreetset olukorda oma seisukoha artiklis 29 osutatud põhjenduste kohta. Sel eesmärgil **korraldavad liikmesriigid** taotlejaga taotluse vastuvõetavust käsitleva vestluse. Liikmesriigid tohivad kooskõlas artikliga 36 teha erandi ainult korduvate taotluste suhtes.

taotluse vastuvõetamatuse kohta, võimaldavad liikmesriigid taotlejal esitada seoses taotlusega ja arvestades tema konkreetset olukorda oma seisukoha artiklis 29 osutatud põhjenduste kohta. Sel eesmärgil **korraldab menetlev ametiasutus** taotlejaga taotluse vastuvõetavust käsitleva vestluse. Liikmesriigid tohivad kooskõlas artikliga 36 teha erandi ainult korduvate taotluste suhtes.

Or. fr

Selgitus

Võttes arvesse seda, kui tõsised tagajärjed võivad mittevastuvõetavuse otsusel olla, peab taotluse vastuvõetavust käsitleva isikliku vestluse korraldama menetlev ametiasutus, kelle töötajatel on komisjoni ettepaneku artikli 4 kohaselt vajalik koolitus niisuguste keerukate mõistete käsitlemiseks nagu turvaline kolmas riik ja esimene varjupaigariik.

Muudatusettepanek 37

Ettepanek võtta vastu direktiiv Artikkel 30 – lõige 2 a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

2 a. Liikmesriigid tagavad, et menetleva ametiasutuse töötaja, kes viib läbi taotluse vastuvõetavust käsitleva vestluse, ei kannu vormiriietust.

Or. fr

Selgitus

Järjepidevuse huvides peaks nõue, et rahvusvahelise kaitse taotluse sisu käsitlevat vestlust läbi viiv isik ei kannu vormiriietust, kehtima ka taotluse vastuvõetavust käsitleva vestluse läbiviijate suhtes. Vormiriiete kandmine võib taotlejas tekitada segadust seoses vestluse läbiviija täpse funktsiooniga ning rikkuda usaldusliku ja erapooletu õhkkonna, mis on vestluse õnnestumiseks vajalik.

Muudatusettepanek 38

Ettepanek võtta vastu direktiiv Artikkel 31 – lõik 1 – punkt b

Komisjoni ettepanek

b) tal on muul viisil selle riigi **piisav** kaitse, muu hulgas kohaldataks tema suhtes tagasi- ja väljasaatmise lubamatuse põhimõtet,

Muudatusettepanek

b) tal on muul viisil selle riigi **tõhus** kaitse, muu hulgas kohaldataks tema suhtes tagasi- ja väljasaatmise lubamatuse põhimõtet,

Or. fr

Selgitus

Väljend „piisav kaitse” on liiga ebamäärane. Esimesse varjupaigariiki tagasisaatmise korral peab taotlejal olema õigus tõhusale ja tegelikkuses kättesaadavale kaitsele.

Muudatusettepanek 39

**Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 31 – lõik 2**

Komisjoni ettepanek

Esimese varjupaigariigi mõiste kohaldamisel rahvusvahelise kaitse taotleja konkreetse olukorra suhtes **võivad** liikmesriigid **võtta** arvesse artikli 32 lõiget 1.

Muudatusettepanek

Esimese varjupaigariigi mõiste kohaldamisel rahvusvahelise kaitse taotleja konkreetse olukorra suhtes **võtavad** liikmesriigid arvesse artikli 32 lõiget 1. **Taotlejal on õigus vaidlustada esimese varjupaigariigi mõiste kohaldamist põhjendusel, et kõnealune esimene varjupaigariik ei ole tema konkreetset olukorda silmas pidades turvaline.**

Or. fr

Selgitus

Et tugevdada tagasi- ja väljasaatmise lubamatuse põhimõtte rikkumise vastast kaitset, peaksid liikmesriigid kohaldama artikli 32 lõikes 1 sätestatud turvalise kolmanda riigi kriteeriume. Samas, kui artikkel 30 annab õiguse isiklikule vestlusele, tuleks artikli 31 lõikes 2 anda taotlejale ka tõhus võimalus lükata tema konkreetset olukorda silmas pidades turvalisuse eeldus ümber, nagu seda võimaldab turvalise kolmanda riigi mõiste kohaldamist käsitleva artikli 32 lõike 2 punkt c.

Muudatusettepanek 40

**Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 32 – lõige 1 – sissejuhatav osa**

Komisjoni ettepanek

1. Liikmesriigid võivad kohaldada turvalise kolmanda riigi mõistet ainult juhul, kui **pädevad ametiasutused** on veendunud, et rahvusvahelist kaitset taotlevat isikut koheldakse asjaomases kolmandas riigis kooskõlas järgmiste põhimõtetega:

Muudatusettepanek

1. Liikmesriigid võivad kohaldada turvalise kolmanda riigi mõistet ainult juhul, kui **menetlev ametiasutus** on veendunud, et rahvusvahelist kaitset taotlevat isikut koheldakse asjaomases kolmandas riigis kooskõlas järgmiste põhimõtetega:

Or. fr

Selgitus

Kuna turvalise kolmanda riigi mõiste kohaldamine eeldab asjakohaseid teadmisi ja kogemusi ning juurdepääsu kõnealust riiki puudutavale asjaomasele teabele, peab sellega tingimata tegelema menetlev ametiasutus. Selle põhimõtte lohakam kohaldamine teadmiste ja kogemuste puudumise tõttu võib suurendada ohtu, et taotleja saadetakse 1951. aasta konventsiooni ja teisi rahvusvahelisi lepinguid rikkudes tagasi oludesse, kus teda ähvardab tagakiusamine ja tõsine oht.

Muudatusettepanek 41

**Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 32 – lõige 1 – punkt e**

Komisjoni ettepanek

e) isikul on võimalus taotleda pagulasseisundit **ning pagulaseks tunnistamise korral** saada kaitset **vastavalt Genfi konventsioonile**.

Muudatusettepanek

e) isikul on võimalus taotleda pagulasseisundit **või muud liiki täiendavat kaitset, mis on võrreldav [direktiivi .../... EL] [miinimumnõuete direktiiv] pakutava kaitsega, ja, juhul kui talle selline seisund või kaitse antakse, saada kaitset, mis on võrreldav [direktiivi .../... EL] [miinimumnõuete direktiiv] pakutava kaitsega.**

Or. fr

Selgitus

Taotlejatel peab olema võimalik taotleda asjaomases turvalises kolmandas riigis teist liiki täiendavat kaitset, mis on võrreldav miinimumnõuete direktiivi pakutava kaitsega. Samuti tuleb tagada suurem kooskõla ühe artikli 32 lõike 1 punktis b sätestatud kriteeriumiga, mille kohaselt ei tohiks asjaomases kolmandas riigis olla miinimumnõuete direktiivis osutatud suure kahju ohtu.

Muudatusettepanek 42

Ettepanek võtta vastu direktiiv Artikkel 32 – lõige 2 – punkt b

Komisjoni ettepanek

b) eeskirjad, milles käsitletakse meetodeid, mille alusel pädevad ametiasutused veenduvad, et turvalise kolmanda riigi mõistet saab kohaldada konkreetse riigi või taotleja suhtes. Sellised meetodid hõlmavad riigi turvalisuse hindamist igal konkreetsel juhul konkreetse taotleja seisukohast **ja/või** üldiselt turvaliseks peetavate riikide kindlaksmääramist siseriiklikul tasandil;

Muudatusettepanek

b) eeskirjad, milles käsitletakse meetodeid, mille alusel pädevad ametiasutused veenduvad, et turvalise kolmanda riigi mõistet saab kohaldada konkreetse riigi või taotleja suhtes. Sellised meetodid hõlmavad riigi turvalisuse hindamist igal konkreetsel juhul konkreetse taotleja seisukohast **ja** üldiselt turvaliseks peetavate riikide kindlaksmääramist siseriiklikul tasandil;

Or. fr

Selgitus

Siseriiklikul tasandil kasutatavad meetodid turvalise kolmanda riigi mõiste kohaldamiseks ei peaks piirduma riigi üldise nimetamisega turvaliseks kolmandaks riigiks; need meetodid peaksid hõlmama ka iga juhtumi eraldi läbivaatamist, pidades silmas taotleja konkreetset olukorda. Seetõttu ei tundu väljendi „ja/või” kasutamine olevat kooskõlas artikli 32 lõike 2 punktiga c, milles nähakse ette, et iga juhtumi puhul eraldi tehakse kindlaks, kas asjaomane kolmas riik on konkreetse taotleja seisukohast turvaline.

Muudatusettepanek 43

Ettepanek võtta vastu direktiiv Artikkel 34 – lõige 1 – punkt c

Komisjoni ettepanek

c) ning ta ei ole esitanud mõjuvaid põhjusi selle kohta, miks ei saa seda riiki tema konkreetse olukorra ja pagulaseks või [direktiivi .../..EÜ kohaselt] [miinimumnõuete direktiiv] täiendava kaitse saamise nõuetele vastavaks isikuks tunnistamise seisukohalt pidada turvaliseks päritoluriigiks.

Muudatusettepanek

c) ning ta ei ole esitanud mõjuvaid põhjusi selle kohta, miks ei saa seda riiki tema konkreetse olukorra ja pagulaseks või [direktiivi .../..EÜ kohaselt] [miinimumnõuete direktiiv] täiendava kaitse saamise nõuetele vastavaks isikuks tunnistamise seisukohalt pidada turvaliseks päritoluriigiks. **Taotlejal on õigus vaidlustada turvalise päritoluriigi mõiste kohaldamist ja oma riigi turvalisust tema**

konkreetsel olukorral puhul.

Or. fr

Selgitus

Kui artikli 34 lõike 1 punkti c kohaselt lasub tõendamise kohustus täielikult taotlejal, tuleb talle anda tegelik võimalus turvalisuse eelduse ümberlükkamiseks, nagu seda võimaldab turvalise kolmanda riigi põhimõtte kohaldamist käsitleva artikli 32 lõike 2 punkt c.

Muudatusettepanek 44

**Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 35 – lõige 1**

Komisjoni ettepanek

1. Kui liikmesriigis rahvusvahelist kaitset taotlev isik esitab samas liikmesriigis täiendavaid selgitusi või korduva taotluse, vaatab asjaomane liikmesriik need täiendavad selgitused või korduva taotlusega kaasnevad dokumendid läbi eelneva taotluse läbivaatamise raames või läbivaatamisele kuuluva otsuse või edasikaebuse läbivaatamise raames, kui **pädevad ametiasutused saavad** selles raamistikus võtta arvesse ja kaaluda kõiki täiendavate selgituste või korduva taotlusega kaasnevaid dokumente.

Muudatusettepanek

1. Kui liikmesriigis rahvusvahelist kaitset taotlev isik esitab samas liikmesriigis täiendavaid selgitusi või korduva taotluse, vaatab asjaomane liikmesriik need täiendavad selgitused või korduva taotlusega kaasnevad dokumendid läbi eelneva taotluse läbivaatamise raames või läbivaatamisele kuuluva otsuse või edasikaebuse läbivaatamise raames, kui **menetlev ametiasutus saab** selles raamistikus võtta arvesse ja kaaluda kõiki täiendavate selgituste või korduva taotlusega kaasnevaid dokumente.

Or. fr

Selgitus

Ainult menetlev ametiasutus on pädev hindama kõiki täiendavate selgituste või korduva taotlusega kaasnevaid dokumente. See täpsustus aitab ühtlasi menetlust ratsionaliseerida ja otsustamisprotsessi kvaliteeti parandada.

Muudatusettepanek 45

**Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 35 – lõige 2 – punkt a**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

a) pärast seda, kui ta on eelmise taotluse artikli 23 alusel tagasi võtnud;

välja jäetud

Or. fr

Selgitus

Esmane kontrollimine on põhjendatud ainult siis, kui eelmine taotlus on sisuliselt läbi vaadatud. Seetõttu ei ole õige käsitada pärast eelmise taotluse tagasivõtmist esitatud taotlust korduva taotlusena.

Muudatusettepanek 46

**Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 35 – lõige 3**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

3. *Korduvate* rahvusvahelise kaitse taotluste puhul tuleb esmalt kontrollida, kas **algse taotluse tagasivõtmise järel või** pärast selle taotluse kohta käesoleva artikli lõike 2 punktis b osutatud otsuse vastuvõtmist on tuvastatud või taotleja esitanud uusi dokumente või tõendeid, mis aitavad kindlaks teha, kas taotlejat on võimalik käsitada pagulasena või täiendava kaitse saamise nõuetele vastava isikuna direktiivi [...] /EÜ] [miinimumnõuete direktiiv] alusel.

3. *Korduva* rahvusvahelise kaitse taotluse puhul tuleb esmalt kontrollida, kas pärast selle taotluse kohta käesoleva artikli lõike 2 punktis b osutatud otsuse vastuvõtmist on tuvastatud või taotleja esitanud uusi dokumente või tõendeid, mis aitavad kindlaks teha, kas taotlejat on võimalik käsitada pagulasena või täiendava kaitse saamise nõuetele vastava isikuna direktiivi [...] /EÜ] [miinimumnõuete direktiiv] alusel.

Or. fr

Selgitus

Esmane kontrollimine on põhjendatud ainult siis, kui eelmine taotlus on sisuliselt läbi vaadatud. Seetõttu ei ole õige käsitada pärast eelmise taotluse tagasivõtmist esitatud taotlust korduva taotlusena.

Muudatusettepanek 47

**Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 35 – lõige 6**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

6. Liikmesriigid võivad otsustada taotluse uuesti läbi vaadata ainult juhul, kui asjaomane taotleja ei saanud temast mitteolenevatel põhjustel eelneva menetluse käigus tõendada käesoleva artikli lõigetes 3, 4 ja 5 sätestatud asjaolusid, eelkõige juhul, kui ta kasutab artikli 41 kohast õigust tõhusale õiguskaitsevahendile.

välja jäetud

Or. fr

Selgitus

Liikmesriigid ei tohiks süstemaatiliselt keelduda korduvat taotlust läbi vaatamast ettekäändel, et taotleja oleks võinud esitada uusi dokumente või asjaolusid eelneva menetluse või sellega seotud apellatsioonimenetluse käigus. Selline automaatne keeldumine võiks kaasa tuua tagasi- ja väljasaatmise lubamatuse põhimõtte rikkumise.

Muudatusettepanek 48

**Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 37 – lõige 1 – punkt a**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

a) seal esitatud taotluste vastuvõetavuse üle ja/või

a) seal esitatud taotluste vastuvõetavuse üle
artikli 29 tähenduses ja/või

Or. fr

Selgitus

Võttes arvesse seda, kui tõsised tagajärjed võivad mittevastuvõetavuse otsusel olla, peab taotluse vastuvõetavust käsitleva isikliku vestluse korraldama menetlev ametiasutus, kelle töötajad saavad komisjoni ettepaneku artikli 4 kohaselt vajaliku koolituse niisuguste keerukate mõistete käsitlemiseks nagu turvaline kolmas riik ja esimene varjupaigariik. Komisjoni ettepanek kinnitab, et menetlused piiril peavad samuti vastama II peatükis sätestatud üldpõhimõtetele ja tagatistele.

Muudatusettepanek 49

**Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 37 – lõige 2**

Komisjoni ettepanek

2. Liikmesriigid tagavad, et lõikes 1 sätestatud menetluste raames vastuvõetavad otsused tehakse mõistliku aja jooksul. Kui otsust pole nelja nädala jooksul vastu võetud, lubatakse taotlejal siseneda liikmesriigi territooriumile, et tema taotlust saaks läbi vaadata vastavalt käesoleva direktiivi muudele sätetele.

Muudatusettepanek

2. Liikmesriigid tagavad, et lõikes 1 sätestatud menetluste raames vastuvõetavad otsused tehakse mõistliku aja jooksul. Kui otsust pole nelja nädala jooksul vastu võetud, lubatakse taotlejal siseneda liikmesriigi territooriumile, et tema taotlust saaks läbi vaadata vastavalt käesoleva direktiivi muudele sätetele.

Taotlejate hoidmine liikmesriikide piiridel või transiiditsoonis on võrdväärne nende kinnipidamisega artikli 22 tähenduses.

Or. fr

Selgitus

Taotlejate hoidmine liikmesriikide piiridel või transiiditsoonis on võrdväärne nende kinnipidamisega Euroopa inimõiguste ja põhivabaduste kaitse konventsiooni artikli 5 lõike 1 punkti f ja konventsiooni kohaldava kohtu praktika kohaselt. Seetõttu peaksid taotlejate liikmesriikide piiridel või transiiditsoonis hoidmise tingimused vastama nõuetele, mis on selles valdkonnas esitatud komisjoni ettepanekus vastuvõtunõuete kohta (KOM(2008)815 lõplik).

Muudatusettepanek 50

**Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 38**

Komisjoni ettepanek

Euroopa turvalise kolmanda riigi mõiste

1. Liikmesriigid võivad ette näha, et II peatükis kirjeldatud varjupaigataotluse läbivaatamist ja taotleja turvalisuse kindlakstegemist konkreetses olukorras ei teostata või teostatakse mittetäielikult juhtudel, kus pädev ametiasutus on asjaolude põhjal tõestanud, et rahvusvahelise kaitse taotleja soovib siseneda või on sisenenud liikmesriigi territooriumile ebaseaduslikult lõike 2 kohasest turvalisest kolmandast riigist.

2. Kolmandat riiki võib lõike 1 tähenduses

Muudatusettepanek

välja jäetud

pidada turvaliseks kolmandaks riigiks ainult juhul, kui:

a) see riik on ratifitseerinud Genfi konventsiooni ja järgib selle sätteid geograafiliste piiranguteta;

b) selles riigis rakendatakse õigusaktidega ettenähtud varjupaigamenetlust ja

c) see riik on ratifitseerinud Euroopa inimõiguste ja põhivabaduste kaitse konventsiooni ning järgib selle sätteid, kaasa arvatud tõhusaid õiguskaitsevahendeid käsitlevaid nõudeid.

3. Asjaomased liikmesriigid näevad löike I rakendamiseks siseriiklike õigusaktidega ette vajalikud üksikasjad ning vastavalt nimetatud sättele vastuvõetavate otsuste tagajärjed kooskõlas tagasi- ja väljasaatmise lubamatuse põhimõttega, nähes ette ka erandid käesoleva artikli kohaldamisest humanitaarsetel või poliitilistel põhjustel või rahvusvahelises avalikus õiguses sätestatud põhjustel.

4. Ainult käesoleva artikli põhjal tehtud otsuse rakendamisel asjaomased liikmesriigid:

a) teavitavad taotlejat vastavalt ning

b) edastavad talle dokumendi, milles teavitatakse kolmanda riigi ametiasutusi selle riigi keeles asjaolust, et taotlust ei ole sisuliselt läbi vaadatud.

5. Kui turvaline kolmas riik ei luba varjupaigataotlejal uuesti riiki siseneda, tagavad liikmesriigid juurdepääsu menetlusele vastavalt II peatükis kirjeldatud üldpõhimõtetele ja tagatistele.

Or. fr

Selgitus

Kolmanda turvalise riigi mõiste ei ole sellisena vastuvõetav. Selle väga üldiselt määratletud mõistega ei kaasne mingeid miinimumtagatise ega põhimõtteid, sest nii riigi territooriumile sisenemise lubamisest kui ka varjupaigamenetlusest võidakse keelduda. Ühtegi liiki taotlejate

puhul ei tohiks varjupaigamenetluse algatamise võimalust täielikult välistada, sest sellega rikutaks pagulaste kaitse alal võetud rahvusvahelisi kohustusi. Lisaks tundub, et ükski liikmesriik praegu seda mõistet praktikas ei kasuta.

Muudatusettepanek 51

Ettepanek võtta vastu direktiiv Artikkel 41 – lõige 4 – lõik 1

Komisjoni ettepanek

4. Liikmesriigid näevad ette **mõistlikud tähtajad** ja muud vajalikud eeskirjad, et taotlejal oleks võimalik kasutada oma õigust tõhusale õiguskaitsvahendile vastavalt lõikele 1.

Muudatusettepanek

4. Liikmesriigid näevad ette **miinimumtähtajad** ja muud vajalikud eeskirjad, et taotlejal oleks võimalik kasutada oma õigust tõhusale õiguskaitsvahendile vastavalt lõikele 1.

Or. fr

Selgitus

Arvestades liikmesriikide kehtestatud tähtaegade suurt erinevust ja vajadust saavutada ühine varjupaigasüsteem vastavalt Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklile 78, tuleks kehtestada ühine miinimumtähtaeg, et võimaldada taotlejatel õiguslikust ja praktilisest seisukohast kasutada oma õigust tõhusale õiguskaitsvahendile.

Muudatusettepanek 52

Ettepanek võtta vastu direktiiv Artikkel 41 – lõige 4 – lõik 2

Komisjoni ettepanek

Tähtajad ei tohi välistada taotleja juurdepääsu lõike 1 kohasele tõhusale õiguskaitsvahendile ega muuta seda ülemäära keeruliseks. Liikmesriigid võivad ette näha artikli 37 kohaste otsuste ex officio läbivaatamise.

Muudatusettepanek

Liikmesriigid kehtestavad 45 tööpäeva pikkuse miinimumtähtaja, mille jooksul taotlejad võivad kasutada oma õigust tõhusale õiguskaitsvahendile; taotlejatele, kelle suhtes kohaldatakse artikli 27 lõikes 6 osutatud kiirendatud menetlust, näevad liikmesriigid ette 30 tööpäeva pikkuse miinimumtähtaja.
Tähtajad ei tohi välistada taotleja juurdepääsu lõike 1 kohasele tõhusale õiguskaitsvahendile ega muuta seda ülemäära keeruliseks. Liikmesriigid võivad ette näha artikli 37 kohaste otsuste ex

Selgitus

Arvestades liikmesriikide kehtestatud tähtaegade suurt erinevust ja vajadust saavutada Euroopa ühine varjupaigasüsteem vastavalt Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklile 78, tuleks kehtestada ühine miinimumtähtaeg, et võimaldada taotlejatel õiguslikust ja praktilisest seisukohast kasutada oma õigust tõhusale õiguskaitsevahendile. Tähtaeg peaks sõltuma konkreetse juhtumi suhtes kohaldatavast menetlusest.

Muudatusettepanek 53

**Ettepanek võtta vastu direktiiv
Artikkel 41 – lõige 6 – lõik 1**

Komisjoni ettepanek

6. Kui on tegemist otsusega, mis on tehtud artikli 27 lõike 6 kohaselt kiirendatud menetluse raames, ja otsusega pidada taotlust vastuvõetamatuks vastavalt artikli 29 lõike 2 punktile d ning kui õigust jääda õiguskaitsevahendi üle otsuse tegemiseni liikmesriiki ei ole siseriiklikes õigusaktides ette nähtud, on kohtul õigus asjaomase taotleja taotluse alusel või omal algatusel otsustada taotleja õiguse üle jääda liikmesriigi territooriumile.

Muudatusettepanek

6. Kui on tegemist otsusega, mis on tehtud artikli 27 lõike 6 kohaselt kiirendatud menetluse raames, ja otsusega pidada taotlust vastuvõetamatuks vastavalt artikli 29 lõike 2 punktile d ning kui õigust jääda õiguskaitsevahendi üle otsuse tegemiseni liikmesriiki ei ole siseriiklikes õigusaktides **sellisel juhul** ette nähtud, on kohtul õigus asjaomase taotleja taotluse alusel või omal algatusel otsustada taotleja õiguse üle jääda liikmesriigi territooriumile.

Selgitus

Täpsustus on vajalik võimaliku segaduse vältimiseks.

SELETUSKIRI

Taustteave

Euroopa ühise varjupaigasüsteemi väljatöötamist alustati pärast Amsterdami lepingu jõustumist 1999. aasta mais, tuginedes Tamperes kogunenud Euroopa Ülemkogu heaks kiidetud põhimõtetele. Varjupaigasüsteemi väljatöötamise esimese etapi (1999–2005) eesmärk oli ühtlustada liikmesriikide õiguslikke raamistikke, määrates kindlaks miinimumnõuded. 1. detsembril 2005 vastu võetud nõukogu direktiiv 2005/85/EÜ varjupaigamenetluste kohta (edaspidi „direktiiv” või „varjupaigamenetluste direktiiv”) oli ELi viiest varjupaigaalasest õigusaktist viimane.

Pärast esimese etapi lõppu esitas komisjon vastavalt Tamperes kogunenud Euroopa Ülemkogu järeldustele ja Haagi programmis tehtud üleskutsele Euroopa Parlamendile ja nõukogule ettepanekud, mille eesmärk oli pakkuda lahendusi tuvastatud puudujääkide kõrvaldamiseks ning tagada liidus senisest rangemad ja paremini ühtlustatud kaitsenõuded. 21. oktoobril 2009 esitas komisjon kahele kaasõigusloojale varjupaigamenetluste direktiivi uuesti sõnastamise ettepaneku.

Nagu Stockholmi programmis kindlalt rõhutati, on varjupaigaalase õigusloometöö teise etapi eesmärk määrata 2012. aastaks kindlaks ühine kaitse- ja solidaarsusala, mis muu hulgas põhineb ühisel varjupaigamenetlusel. See põhiline aspekt on kooskõlas uue õigusliku raamistikuga, sest Lissaboni lepingu jõustumisega asendati EÜ asutamislepingu artiklis 63 nimetatud miinimumnõuete mõiste ambitsioonikama mõistega „ühine menetlus ühetaolise varjupaiga või täiendava kaitse seisundi andmiseks ja äravõtmiseks” (ELi toimimise lepingu artikli 78 lõike 2 punkt d).

Uue ühtlustamisetapi ülesanded

Vaatamata viimase kümne aasta jooksul tehtud jõupingutustele varjupaigaküsimustes ühtlustatuma lähenemisviisi saavutamiseks, esineb siseriiklike sätete ja nende kohaldamise vahel siiski suuri erinevusi. Sellised erinevused ei ole kooskõlas Euroopa ühise varjupaigasüsteemiga ja takistavad selle arengut. Täpsemalt on need erinevused vastuolus Dublini süsteemi ühe nurgakiviga, milleks on eeldus, et liikmesriikide varjupaigasüsteemid on võrreldavad. Olenemata sellest, millises liikmesriigis taotleja varjupaigataotluse esitab, tuleb teda kohelda rangete nõuete kohaselt, mis on ühetaolised kogu Euroopa Liidus. Kuigi ainult õigusaktide ühtlustamisest ei piisaks erinevuste vähendamiseks, vaid sellega peaks kaasnema liikmesriikide tõhusam praktiline koostöö, on tugeva Euroopa õigusliku raamistiku vastuvõtmine vältimatu eeltingimus asjakohase ja tõhusa Euroopa ühise varjupaigasüsteemi väljatöötamisele, mida liit on korduvalt teha lubanud.

Seega on praegused ülesanded selged: ühise süsteemini saab jõuda üksnes menetlusi ja nendega seotud tagatise täiustades ja ühtlustades. Seda silmas pidades on menetluste direktiivi põhjalik läbivaatamine hädavajalik, et tagada menetluste kättesaadavus, õiglus ja tõhusus, mis on nii varjupaigataotlejate kui ka liikmesriikide huvides.

Pragmaatiline ja kõrgeid eesmärke seadev komisjoni ettepanek

Komisjon lähtub selgest tõdemusest, et oma minimalistliku lähenemisviisiga soodustas varasem direktiiv erinevate menetluste kasutamist liikmesriikide tasandil ja tekitas ühtlasi puudujääke varjupaigataotlejate menetlustagatistes.

Üldiselt on raportöör seisukohal, et komisjoni esitatud uuesti sõnastamise ettepanekud võivad tõesti aidata saavutada järgmist:

- suurendada ühtlustatust, kooskõlastades varjupaigalaaseid õigusakte, täpsustades ja ühtlustades juriidilisi mõisteid ja menetlusmehhanisme ning seeläbi lihtsustades nende kohaldamist;
- parandada ELis rahvusvahelise kaitse nõudeid, võttes kasutusele uusi menetlustagatise, et kindlustada täielik kooskõla ELi õigustikus sätestatud ning Euroopa Kohtu ja Euroopa Inimõiguste Kohtu praktikas loodud nõuete vahel; ning
- tõhustada menetlusprotsessi ja parandada selle kvaliteeti, tuues teenused, nõustamise ja oskusteabe süsteemi algetappi (*frontloading*) ning julgustades liikmesriike tegema usaldusväärseid otsuseid mõistliku aja jooksul juba esimeses astmes. Komisjoni väljapakutud meede (*frontloading*) võimaldaks eelkõige paremini tuvastada põhjendatud, põhjendamatu ja süsteemi kuritarvitavaid taotlusi, põhjendada tõhusamalt negatiivseid otsuseid, vähendada võimalust, et apellatsioonorganid need tühistavad, ning vähendada liikmesriikide vastuvõtu- ja menetluskulusid. Ühiste normide ning nende parema ja ühtsema kohaldamise abil peaks olema võimalik vältida või vähendada edasiliikumist liidus ning suurendada liikmesriikide vastastikust usaldust.

Muudatusettepanekud

Raportööri esitatud muudatusettepanekud kajastavad komisjoni ettepanekus väljapakutud lähenemisviisi (*frontloading*), mille eesmärk on saavutada ühtlustatud, õiglase ja tõhusate menetlustega Euroopa ühine varjupaigasüsteem.

Muudatusettepanekute eesmärgid on järgmised:

- tagada menetleva ametiasutuse ja pädeva ametiasutuse mõistete järjekindlam kasutamine kooskõlas ühe menetleva ametiasutuse põhimõttega;
- saavutada varjupaigalaaste õigusaktide suurem kooskõla (mõistete ja mehhanismide osas);
- tõhustada minimaalseid menetlustagatise, mis tulenevad Euroopa Kohtu ja Euroopa Inimõiguste Kohtu praktikast (eelkõige seoses poolte võrdsuse põhimõttega, õigusega teabele, õigusega ärakuulamisele ja tasuta õigusabi saamise õigusega), ning tagada direktiivis nende järjekindel kasutamine;
- tagada haavatavate taotlejate ja laste huvide tõhus arvessevõtmine;
- vaadata läbi menetluse seisukohalt olulised mõisted, nagu „turvaline päritoluriik”, „turvaline kolmas riik” ja „Euroopa turvaline kolmas riik”, et tagada nende ühetaoline kohaldamine, arvestades minimaalsete õigustega seotud tagatise ja põhimõtteid.

Olles teadlik nõukogu tõsistest kahtlustest selle ettepaneku osas, on raportöör siiski seisukohal, et Euroopa Parlamendi kui kaasõiguslooja jaoks on antud juhul oluline kasutada õigusloometöö teises etapis võimalust aidata luua õiglase ja tõhus Euroopa ühine varjupaigasüsteem. Varjupaigapoliitika mõjutab otseselt kõiki, kes vajavad kaitset, aga ka Euroopa Liidu võimet arendada välja ja luua tõeline vabadusel, turvalisusel ja õigusel rajanev ala.

LISA: ÕIGUSKOMISJONI KIRI

ÕIGUSKOMISJON
ESIMEES

Viide: D(2010)5201

Hr Fernando LOPEZ AGUILAR
Esimees
Kodanikuvabaduste, justiits- ja siseasjade komisjon
ASP 11G306
Brüssel

Teema: Ettepanek võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv liikmesriikides rahvusvahelise kaitse andmise ja äravõtmise menetluse miinimumnõuete kohta (uuesti sõnastatud)
KOM(2009)0554 lõplik, 21.10.2009 - 2009/0165 (COD)

Austatud härra esimees

Õiguskomisjon, mille esimees mul on au olla, vaatas ülalnimetatud ettepaneku läbi vastavalt Euroopa Parlamendi kodukorra artiklile 87, mis käsitleb uuesti sõnastamist.

Nimetatud artikli lõike 3 tekst on järgmine:

„Kui õigusasjade eest vastutav komisjon on arvamusel, et ettepanek ei sisalda muid sisulisi muudatusi peale nende, mis on vastavalt esile toodud, teavitab ta sellest vastutavat komisjoni.

Sellisel juhul, välja arvatud artiklites 156 ja 157 sätestatud tingimustel, on ettepanekule muudatusettepanekute esitamine kõnealuse valdkonna eest vastutavas komisjonis lubatud üksnes juhul, kui need puudutavad ettepaneku neid osi, mis sisaldavad muudatusi.

Kui vastutav komisjon kavatseb institutsioonidevahelise kokkuleppe punkti 8 kohaselt esitada muudatusettepanekuid ka ettepaneku kodifitseeritud osade kohta, teatab ta oma kavatsusest viivitamatult nõukogule ja Euroopa Komisjonile. Euroopa Komisjon peaks teavitama parlamendikomisjoni enne artikli 54 kohaselt toimuvat hääletust oma seisukohast muudatusettepanekute suhtes ja teatama, kas ta kavatseb uuesti sõnastamise ettepaneku tagasi võtta.”

Õigusteenistuse esindajad osalesid uuesti sõnastamise ettepaneku läbi vaadanud konsultatiivse töörühma koosolekul. Järgides õigusteenistuse arvamust ja võttes arvesse arvamuse koostaja soovitusi, on õiguskomisjon seisukohal, et kõnealune ettepanek ei sisalda muid sisulisi muudatusi peale nende, mis on ettepanekus või konsultatiivse töörühma arvamuses esile toodud, ning varasemate õigusaktide muutmata sätete ja nimetatud muudatuste kodifitseerimise osas piirdub ettepanek üksnes kehtivate õigusaktide kodifitseerimisega ilma

sisuliste muudatusteta.

Lisaks oli õiguskomisjon kooskõlas kodukorra artikliga 87 seisukohal, et ülalnimetatud töörühma arvamuses esitatud tehnilised kohandused on vajalikud selleks, et tagada ettepaneku vastavus uuesti sõnastamise eeskirjadele.

Kokkuvõttes soovib õiguskomisjon pärast küsimuse arutamist 27. jaanuari 2010. aasta koosolekul (22 poolthäälega; erapooletuid ei olnud)¹, et vastutav komisjon jätkaks ettepaneku läbivaatamist vastavalt õiguskomisjoni ettepanekutele ja kooskõlas kodukorra artikliga 87.

Lugupidamisega

Klaus-Heiner LEHNE

Lisa: konsultatiivse töörühma arvamus

¹ Klaus-Heiner Lehne, Raffaele Baldassarre, Sebastian Valentin Bodu, Marielle Gallo, Alajos Mészáros, Lidia Joanna Geringer de Oedenberg, Antonio Masip Hidalgo, Bernhard Rapkay, Evelyn Regner, Alexandra Thein, Diana Wallis, Cecilia Wikström, Christian Engström, Jiří Maštálka, Francesco Enrico Speroni, Piotr Borys, Vytautas Landsbergis, Kurt Lechner, Arlène McCarthy, Toine Manders, Eva Lichtenberger, Sajjad Karim.

LISA: EUROOPA PARLAMENDI, NÕUKOGU JA KOMISJONI ÕIGUSTEENISTUSTE KONSULTATIIVSE TÖÖRÜHMA ARVAMUS

ÕIGUSTEENISTUSTE
KONSULTATIIVNE TÖÖRÜHM

Brüssel, 23. november 2009

ARVAMUS

EUROOPA PARLAMENDILE NÕUKOGULE KOMISJONILE

Ettepanek võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv liikmesriikides rahvusvahelise kaitse andmise ja äravõtmise menetluse miinimumnõuete kohta (uuesti sõnastatud)

KOM(2009)0554, 21.10.2009 – 2009/0165(COD)

Võttes arvesse 28. novembri 2001. aasta institutsioonidevahelist kokkulepet õigusaktide uuesti sõnastamise tehnika süstemaatilise kasutamise kohta ja eriti selle punkti 9, toimusid 29. oktoobril ja 4. novembril 2009. aastal Euroopa Parlamendi, nõukogu ja komisjoni õigusteenistustest koosneva konsultatiivse töörühma koosolekud, et vaadata muu hulgas läbi komisjoni esitatud eespool nimetatud ettepanek.

Olles nendel koosolekutel¹ läbi vaadanud ettepaneku võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv, millega sõnastatakse uuesti nõukogu 1. detsembri 2005. aasta direktiiv 2005/85/EÜ liikmesriikides pagulasseisundi omistamise ja äravõtmise menetluse miinimumnõuete kohta, märkis konsultatiivne töörühm ühisel kokkuleppel järgmist.

1) Järgmised tekstiosad uuesti sõnastatud ettepanekus oleks tulnud märgistada halli taustaga, millega tähistatakse sisulisi muudatusi:

- põhjenduses 30 sõna „*pagulasena*” asendamiseks esitatud sõnad „*vastab rahvusvahelise kaitse saamise nõuetele*”;
- artikli 13 lõikes 4 sõnad „*lõike 2 punkti b*” ja väljajätmiseks esitatud sõnad „*ja c ning lõike 3*”;
- artikli 21 lõikes 1 sissejuhatav sõnastus ja artikli 21 lõike 3 punktis a väljajätmiseks esitatud sõnad „*ja 14*” ja lisamiseks esitatud sõnad „*ja 15*”;

¹ Konsultatiivse töörühma käsutuses olid ettepaneku inglisis-, prantsus- ja saksakeelsed versioonid. Töörühm töötas ingliskeelse versiooni põhjal, mis on läbivaadatava teksti originaalkeelne versioon.

- artikli 24 lõike 1 punktis a lisamiseks esitatud artikli number 15 ja artikli number 14 asendamiseks esitatud artikli number 16;
- artikli 36 lõike 3 punktis b väljajätmiseks esitatud artikli „32 lõikes 2“ ja lisamiseks esitatud artikli „35 lõikes 3“;
- artikli 40 lõike 1 esimese lõigu punktis b lisamiseks esitatud sõnad „ja 15“;
- artikli 46 esimese lõigu viimane lause „Liikmesriigid edastavad kõnealuste õigusnormide teksti ning kõnealuste normide ja käesoleva direktiivi vahelise vastavustabeli viivitamata komisjonile.“;
- artikli 46 neljanda lõigu viimased sõnad „ning nende normide ja käesoleva direktiivi vastavustabeli“.

2) Artiklis 50 nõukogu direktiivi 2005/85/EÜ artikli 46 viimased sõnad („kooskõlas Euroopa Ühenduse asutamislepinguga“) peaksid olema uuesti sisse toodud.

Ettepaneku läbivaatamine võimaldas konsultatiivsel töörühmal ühisel kokkuleppel järeldada, et ettepanek ei sisalda muid sisulisi muudatusi peale nende, mis on ettepanekus või käesolevas arvamuses esile toodud. Töörühm märkis ka, et varasema õigusakti muutmata sätete ning nimetatud muudatuste kodifitseerimise osas piirdub ettepanek üksnes kehtiva teksti kodifitseerimisega ega hõlma sisulisi muudatusi.

C. PENNERA
Jurist

J.-C. PIRIS
Jurist

L. ROMERO REQUENA
Peadirektor